

UDC 81`06Dialectology**Mariam MIRZOYAN****Nona BAGHDASARYAN****Lecturer, Shushi University of Technology****E-mail: mirzoyanmariame@yandex.ru****E-mail: nonabaghdasaryan85@gmail.com**

COMMUNICATIVE MEANS OF EXPRESSING GRATITUDE IN MODERN ARMENIAN

**Մ. Միրզոյան, Ն. Բաղդասարյան
ԵՐԱՆՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՏՆԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ
ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԵՆՈՒՄ**

Հաղորդակցությունը բազմաբնույթ և կենսական գործընթաց է, որն իրականացվում է տարբեր ձևերով և միջոցներով: Լայն իմաստով սա մարդկանց կամ կենդանիների միջև տեղեկատվության փոխանակումն է տարբեր նշանների և ազդանշանների միջոցով: Այս դեպքում կարևոր է դառնում համապատասխան ստորաբաժանումների տարբեր ասպեկտների էության բացահայտումը՝ հաշվի առնելով դրանց ձևավորման, արտահայտման և ընկալման տարբեր հանգամանքները:

Հաղորդակցական գործընթացում շնորհակալական խոսքի գործածումը ենթադրում է նաև հաճախ մեղմասություններով զուգակցված, գնահատողական բանաձևերի հնչեցում: Ժողովրդախոսակցական լեզվում երախտագիտության արժեքով բարեբանական որևէ բանաձևի կիրառմանը կարող են հաջորդել կայուն կապակցություններով արտահայտված գնահատողական պատասխաններ: Հաղորդակցվողը պետք է մեծաքանակ շնորհակալական և պատասխան գնահատողական խոսքերից ընտրի նպատակահարմարը՝ հաշվի առնելով

հաղորդակցական գործընթացի առանձնահատկությունները:

Ժողովրդախոսակցական լեզվում լայնորեն կիրառվում են բուն իմաստով կամ իրադրայնորեն շնորհակալություն արտահայտող դարձվածային միավորներ, որոնց առատությունն ու իմաստային բազմազանությունը ոչ միայն թույլ է տալիս հաղորդակցական ցանկացած իրավիճակին ներդաշնակ ու դիպուկ պատասխան ընտրել, այլև արտահայտել հուզազգացմունքային ձևավորվածությամբ այնպիսի նրբիմաստներ, որոնք հասարակ կադապարային խոսքով չեն կարող արտահայտվել:

Հաղորդակցման միջոցների ճիշտ օգտագործումը թույլ է տալիս հաղորդակցվողներին ճշգրիտ և ամբողջությամբ փոխանակել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը: Ընդհանուր առմամբ, այդ գործիքները բաժանվում են երկու խմբի՝ լեզվական և միջլեզվական:

Հաշվի առնելով միջնակության փոխգործակցության աճող մասշտաբները, քաղաքավարի խոսքի վարքագծի խնդիրը գրավում է շատ մասնագետների ուշադրությունը, որոնց ուսումնասիրության առարկան ինքնին հաղորդակցական գործընթացն է:

Մեր հետազոտության նպատակն է ժամանակակից հայերենում երախտագիտության արտահայտման հաղորդակցական միջոցները:

Բանալի բառեր՝ Ժարգոն, գեղագիտություն, խոսքի մշակույթ, քաղաքավարություն, երախտագիտություն:

М.Мирзоян, Н.Багдасарян

КОММУНИКАТИВНЫЕ СРЕДСТВА ВЫРАЖЕНИЯ БЛАГОДАРНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ АРМЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Общение – это многогранный и жизненно важный процесс, который осуществляется различными способами и средствами. В широком смысле это обмен информацией между людьми или животными посредством различных знаков и сигналов. В этом случае важным становится раскрытие сущности разных аспектов соответствующих делений с учетом разных обстоятельств их образования, выражения и восприятия.

Использование слов благодарности в процессе общения также предполагает звучание оценочных формул, часто сочетающихся с мягкостью. В разговорном языке использование любой благоприятной формулы со значением благодарности может сопровождаться оценочными ответами, выраженными в устойчивых ассоциациях. Коммуникатор должен выбрать подходящее из большого количества слов благодарности и ответа с учетом особенностей коммуникативного процесса.

В разговорном языке широко используются фразеологизмы, выражающие благодарность в прямом или фактическом значении, обилие и смысловое разнообразие которых позволяет не только подобрать стройный и точный ответ на любую коммуникативную ситуацию, но и выразить такие тонкости эмоциональным образованием, которые не могут быть выражены простыми стандартными словами.

Правильное использование средств связи позволяет коммуникаторам точно и полно обмениваться необходимой информацией. В целом эти средства делятся на две группы: лингвистические и интерлингвистические.

Учитывая растущие масштабы межкультурного взаимодействия, проблема вежливого речевого поведения привлекает внимание многих специалистов, объектом изучения которых является сам коммуникативный процесс.

Целью нашего исследования являются коммуникативные средства выражения благодарности в современном армянском языке..

Ключевые слова: жаргон, эстетика, культура речи, вежливость, благодарность.

Communication is a multifaceted and vital process, which is carried out in various ways and means. In a broad sense, it is the exchange of information between people or animals through various signs and signals. In this case, it becomes important to reveal the essence of different aspects of the respective units, considering the various circumstances of their formation, expression and perception.

Appropriate use of communication means allows communicators to accurately and fully exchange the necessary information. In general, these means are divided into two groups: linguistic and cross-linguistic. We consider the vocabulary, grammar, and syntax of the English and Armenian languages through the prism of categories of politeness.

Considering the growing scale of intercultural cooperation, the problem of polite speech behavior attracts the attention of many specialists, whose object of study is the communicative process as such. The purpose of our research is the communicative means of expressing gratitude in modern Armenian.

Key words: slang, aesthetics, Culture of speech, politeness, gratitude

Introduction:

Modern linguistics is characterized by the study of language in conjunction with person, his consciousness, thinking, spiritual and practical activities. In this sense, scientific interest is growing in the national-cultural aspect of language study, in the study of language and speech units, reflecting phenomena typical of the native language-cultural community.

Recently, in foreign works (P. Brown and S. Levinson, G. Casper, K. Christie, Gu Yu., Mao L., R. Lakoff, J. Leach, R. Watts, etc.), and Armenian scholars (Aghayan, G. Acharyan, A. Sukiasyan and others) the study of the linguistic aspect of the problem of politeness, polite behavior and etiquette is given quite a lot of attention. In them, the category of politeness is considered on the basis of different languages, cognitively, socio-culturally and gender-wise.

The feeling of gratitude since a long time ago has been studied by various sciences. It is the feeling of being grateful for a good deed, kindness, for example, attention or help, as well as various means of its expression, including official forms of encouragement. It is a complex feeling that arises on the basis of an emotional and rational evaluation of what happened, which happens in a special ritual.

Gratitude can be expressed by linguistic and multilingual means: In language means one can distinguish between word means and connections, which are different points: subjects, sayings, points, speech formulas.

Interlinguistic means of communication are mainly movements. Movements expressing gratitude can be divided into two groups.

The first group includes those movements that, depending on the situation, become means of expressing gratitude. In other situations, these can also be expressions of other attitudes.

The second group includes movements that express gratitude regardless of the situation. A significant part of these also has a linguistic definition, that is, there are stable connections that define and represent the movement.

Materials and research methods

The main tenets of category theory as a research object of cognitive linguistics and linguistics are presented to Aghayan, G. Acharyan, A. Sukiasyan and others.¹

Research methods were determined according to the purpose, problems and had a complex nature. The following research methods were used in the work: the categorical

¹ Նազարյան Ա., Գրիգորյան Հ., *Էթիկետի հիմունքներ*, Եր., 2002, էջ 27:

analysis method aimed at studying the content of the Armenian and English politeness category, the comparative method, which is based on the identification of similarities and differences of the studied phenomena, the component analysis method, the essence of which lies in the interpretation of the meanings of the studied units, their through a set of typical semantic components. method of pragmalinguistic analysis, descriptive method.¹

The scientific novelty of the research lies in the identification of the national and cultural features of the category of politeness in the Armenian language in comparison with English, in comparison of speech situations, as well as in the determination of the main features of the understanding of the analyzed by representatives of different linguistic and cultural communities of the category. This paper reveals the operational features of the means used to convey the category of politeness, in addition, an attempt is made to classify the vocabulary of politeness.

The materials and methods of the research are: formulas of speech, etiquette, presentation of Armenian and English dialogues, materials from language learning websites and modern media sources of both cultures, as well as data from dictionaries. Examples of observed dialogues are presented below. It should also be noted that the study is current. Considered a category of politeness in English. For the purposes of scholarly research on globalization and the introduction of English, we will trivialize the difference between Armenian and British English compared to how different the culture and structure of the languages we are considering are. When we say Armenian language, we mean Putonhua, "common language", the main dialect, the language of modern Armenian socio-political, scientific and fiction literature.²

Due to the diversity of the structures of the compared languages, the metalanguage of the abstract work will be English.

Gratitude formulas can be accompanied by good wishes, blessings, which should be heard as a response (and often are not), valuing, appreciative formulas, often combined with soft words (please, it's not worth it, what's needed..., not enough is done..., You exaggerate... etc.). The general format is "thank you formula, response appreciation formula"

The use of communicative means expressing gratitude implies a logical sequence of certain actions.

For example, expressions of thanks, as important components of communication, are closely related to other communicative language pattern components. However, the factual nature of communication already makes it possible to disrupt the logical sequence, for example, a thank-you speech is interrupted by the vulgarity "I don't need your thanks".

"A deviation from the order of sequence should be considered the cases when the person who gives the assignment, the proposer, the consultant hears words of thanks

---

¹ Глушкова С.Ю., Особенности лексических средств выражения категории вежливости / Глушкова С.Ю. Вестник университета российской академии образования. — Москва, 2011. — N21 (54). — с. 72-74.

² Տե՛ս Գլխարկյան Յու. և այլք., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Եր., 2016, էջ 460:

regarding what will be done in the future (I express thanks in advance/in advance...). The order of succession can also be broken by such a transfer:

"Before you say thank you, I will say please /it's not worth it/".

In order to completely reveal the means of communication, during the study, we turned to the help of the sciences related to the theory of communication: ethnography, psychology, different directions of linguistics: psycholinguistics, metalinguistics and general linguistics.

We used the following dictionaries to collect expressions of gratitude: A. Sukiasyan's "Dictionary of synonyms of the Armenian language", "Explanatory dictionary of synonyms of the Armenian language", Y. Gayayan's "Dictionary Treasury of the Armenian Language", E. Aghayan's "Explanatory Dictionary of Modern Armenian", "Explanatory Dictionary of the Modern Armenian Language" of Hrachya Acharyan Language Institute, A. Hayrapetyan's "Dictionary of Foreign Words", H. Acharyan's "European loanwords in Armenian" dictionary. We have selected stable connections expressing gratitude from the following sources: P. Bediryan's "Extensive Explanatory Dictionary of Armenian Phrases", A. Sukiasyan and S. Galstyan's "Phraseological Dictionary of the Armenian Language", S. Harutyunyan's "Genre of curse and blessing in Armenian folklore".¹

Discussion

"The Category of Politeness in Intercultural Communication" looks at different theories of the category and the concept of "politeness" in English and Armenian. It follows from the analysis that the meaning of politeness in the Armenian language does not correspond slightly to the English meaning, although there are common features, for example, in both English and Armenian, politeness is the observance of the rules of decency in speech, and actions are the manifestation of good breeding. This is the basis of etiquette behavior, an integral feature of any communicative act.²

It is believed that the more an Armenian "denigrates" himself, the more politely he speaks. From the analysis presented in the work, it follows that the British and Americans are characterized by a rather direct, uncomplicated, clear speech, while the Armenians speak in a florid way. Often the Armenian "yes" means "no". And in order to correctly understand an Armenian, it is necessary to follow the means of expressing a particular thought. The Armenian is afraid to offend the interlocutor, therefore he says "yes", which indicates the peculiarities of culture.

In the Armenian language, the use of words of thanks in the communication process also implies the sounding of evaluative formulas, often combined with gentleness. The evaluative response following the interlocutor's thanks can be expressed both with the words: please, it's not worth it/it's not worth it, as well as with the expressions: What's

¹ **Պողոսյան Պ.**, *Խոսքի մշակույթի և անագիտության հիմունքները: Խոսքի տեխնոլոգիան, գիրք երկրորդ, Եր., 1991, էջ 200:*

² *Елина С.Ю., Различия национально-культурных особенностей категории вежливости в английском языке в диалоге продавца и покупателя [С.Ю. Елина // Психолингвистические аспекты языкового анализа текста: Материалы Всероссийской научной конференции СГГТУ (октябрь 2009 г.). Сборник научных трудов -- Саратов, 2009. — с. 49-51.*

needed..., Little has been done..., You're exaggerating..., Enjoy it..., I'm always ready to help, With great pleasure, You deserve more, It's not hard, It's not a problem, Take it easy, What for, It wasn't a big deal, etc. The most common response word is please. The words "shouldn't" and "shouldn't" are also common, they are widely spread, especially in everyday conversational language, but according to speech etiquette, their use is not desirable.

One's own behavior in intercultural communication should be adjusted taking into account the specifics of the culture, otherwise serious communication failures are possible. Mistakes related to the violation of cultural norms are perceived as extremely painful and can have serious consequences.

In individualistic cultures, face is primarily concerned with self-esteem, self-presentation, and self-worth and self-fulfillment, while in collectivistic cultures, face is more concerned with what others think of their personal worth. That is, the concept of the face of a collectivist culture, in our case, the culture of Armenia, emphasizes areas beyond individuality and pays more attention to the group or community, that is, society.¹

They also emphasize that the languages considered in the work belong to two different cultures: English - individualistic, Armenian - collectivistic. Therefore, considering the category of politeness in these cultures, it is necessary to take into account the above-mentioned facts about the difference in understanding of politeness in cultures. In this study, politeness is considered as a verbal behavioral category that has its own cultural characteristics in a certain language, which is implemented in speech through certain lexical and grammatical means, the main goal of which is to achieve a positive communicative effect.²

Conclusion

Thus, for the further comparison of the languages we studied, it is necessary to separate the postulates to which this work adheres. The quality/truth postulate (the message must not be false or baseless) that Grice suggests does not appear strongly in Armenian culture (or manifest in a particular way), as Armenians often beat around the bush before getting to the main points. In the study, it is considered that it should be abandoned because the postulate is often used in the English-speaking culture. **The quantity/informativeness postulate** (comprehension of a message depends on its information saturation. The speaker must take into account the extralinguistic reality, all components of the communicative context, which include background knowledge and relationships between communicators) clearly expresses the relationship in formal speech.

The addressee postulate (warm and respectful treatment of others) identified by Gu and Grice's sympathy postulate (minimize contrast between yourself and others, seek maximum sympathy between yourself and others) are therefore combined and suggested; leave the address postulate. On the basis of the considered theories, we singled out the existing postulates, which, in our opinion, are most suitable for

---

¹ Տե՛ս **Պետրոսյան Ե.**, Շարժամաների լեզուն. շարժարանության ներածություն, Եր., 1988, էջ 125:

² **Բեկիրյան Պ.**, Ժամանակակից հայերենի դարձվածարանություն, Եր., 1973, էջ 75:

considering the category of English and Armenian politeness. Thus, seven postulates reveal the category of politeness in English and Armenian: postulate of quality, postulate of quantity, postulate of modality, postulate of self-deprecation, postulate of tact, postulate of modesty, postulate of addressee.

Both languages have the quality postulate, the quantity postulate, and the modality postulate. The peculiarities of Armenian culture are manifested only in the postulate of quality, which says that the conversation must be true, and this is not always characteristic of Armenian culture.

Modesty in the Armenian language is self-humiliation, or an expression of respect, therefore the postulate of self-humiliation is specific to Armenian culture. Modesty in English is not self-deprecation and self-confidence. In English, modesty is associated with gratitude and less so with shame. The postulate of modesty is most often observed in situations of compliments and gratitude, as in Armenian, the postulate of self-deprecation.

The postulate of quality, the postulate of quantity, and the postulate of modality function in both languages. The features of the Armenian culture are manifested only in the postulate of quality, which says that the conversation must be true, and this is not always characteristic of the culture of Armenians.

There are also examples of **the postulate of modesty** in English and Armenian. The postulate of modesty in English works both in situations when the interlocutors occupy the same social position, and in situations when the interlocutors occupy unequal social roles. In Armenian, when, for example, a compliment is given to an interlocutor with a higher position, his reaction may not always be to maintain the postulate of self-humiliation, but only to use the postulate of modesty, that is, simple gratitude, which Armenian culture considers modest.

In the Armenian language, modesty is self-denigration, or an expression of respect, therefore the postulate of self-denigration is peculiar to Armenian culture. In English, modesty is not self-abasement and self-denigration. In English, modesty is associated with gratitude, and to a lesser extent with embarrassment. The postulate of modesty is most often seen in situations of compliment and gratitude, as in the Armenian language, the postulate of self-denigration.

Bibliography

1. Նազարյան Ա., Գրիգորյան Հ., Էթիկետի հիմունքներ, Եր., 2002:
2. Ավետիսյան Յու. և այլք., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Եր., 2000:
3. Պողոսյան Պ., Խոսքի մշակույթի և ոճագիտության հիմունքները: Խոսքի տեսություն, գիրք երկրորդ, Եր., 1991:
4. Բադիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն

5. **Բեդիրյան Պ.**, Ժամանակակից հայերենի դարձվածաբանություն, Եր., 1973:
6. **Աղայան Է.**, Արդի հայերենի բացատրական բառարան, Եր.:
7. **Գևորգյան Ե.**, Շարժումների լեզուն. շարժաբանության ներածություն, Եր., 1988:
8. **Глушкова С.Ю.**, Особенности лексических средств выражения категории вежливости / С.Ю.Глушкова Н Вестник университета российской академии образования.— Москва, 2011. —N21 (54). — с. 72-74.
9. **Елина С.Ю.**, Различия национально-культурных особенностей категории вежливости в английском языке в диалоге продавца и покупателя [С.Ю. Елина I/ Психолингвистические аспекты языкового анализа текста: Материалы Всероссийской научной конференции СГГТУ (октябрь 2009 г.). Сборник научных трудов - Саратов, 2009. — с. 49-51.

Նյութը ներկայացվել է 13.04.2023,
գրախոսման է ուղարկվել, 10.05.2023,
տպագրության ընդունվել 22.06.2023:
Հոդվածը տպագրության է երաշխավորել ԱրՊՀ ակ.
Ս. Աբրահամյանի անվան հայոց լեզվի ամբիոնը: